

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la adminis-
trație. Prețul după tarif
și învală.

Manuscrisele nu se în-
napoiază.

Importanța României pentru Tripla alianță.

(17.) Succesul unei politici externe nu constă atât în alipirea neîntreruptă a unui stat către alt stat, sau către o grupare oareșicare de state, ci mai ales în exploatarea fericită a momentului, a unui prilej favorabil, oferit de împrejurările constelațiilor politice. Constă în acea balansare, ce recere mult tact și pricepere, între diferitele forțe date, și anume astfel, ca interesele străine să nu fie jig-nite în detrimentul interesului propriu general, iar interesele proprii să nu fie nici când omise din combinație, ci toate celelalte interese să fie grupate în jurul acestora.

Politica nefastă a lui Danew, care a dus Bulgaria la prăpastie, ne-a arătat cu prisosință ce urmări dezastruoase poate avea o ținută cerbicoasă, fără considerații și nelegăduitoare. Iar politica României dela faimoasa mobilizare încoace ne-a dovedit ce succese poate seceră o politică, care în anumite timpuri de mare cumpănă ascultă de glasul sfânt al națiunii, își cumpănește bine forțele, își stabilește cu ochi siguri prietiniile și neperzându-și din vedere interesele caută a-și ridica prestigiul la acea culme, la care și l-a ridicat de curând România.

Ne-am plâns până acum și cu drept, că străinătatea nu ne cunoaște. Cercetările ce s-au făcut din partea unor savanți de seamă, ca d. e. I. Urban Iarnic, M. Friedwagner și din partea altor cător-va oameni de valoare ca M. Montandon, Munca pe acest teren ad-lorloga, Xenopol și alții, cu toate că merită toată lauda și recunoștința noastră, totuși nu sunt încă suficiente pentru de a informa străinătatea asupra adevăratelor stări de lucruri și asupra justelor noastre pretenții și aspirațiuni. Azi însă putem spune cu satisfacție, că suntem pe cea mai bună cale. Toată lumea, întreaga presă — excepționând natural pe cea maghiară-șovinistă — vorbește cu o deosebită admirațiune despre acțiunea militară și demna atitudine actuală a

României. Ne rămâne să continuăm propaganda cea mai intensă și prin scris.

Nu știu dacă Monarhia noastră și în general tripla-alianță este pe deplin conștie de enorma însemnătate ce o are România pentru politica ei. Acesta e un fapt, care în definitiv trebuie să-i preocupe mai întâiu pe conducătorii acestor state. Pentru noi însă este de cel mai fundamental folos, să cunoaștem acea ponderozitate, acea forță, pe care o punem eventual în serviciul Austro-Ungariei și cel al germanismului. Această forță este cât se poate de mare și de o esențialitate sine qua non pentru politica germană, care cade cu mult mai greu în cumpănă, decât contraserviciul, ce ni l-ar putea oferi Germania și Austro Ungaria.

Politica Austro-Ungariei să îndreaptă vădit în contra Rusiei și acesta este punctul de mănecare. Al doilea fapt, care trebuie relevat, e dușmănia pe față a Sârbiei față de Monarhie. Sârbia nu numai că aspiră pe față la Bosnia, Erțegovina și la ținuturile Banatului locuite de Sârbi, dar ea va fi sprijinită întru realizarea acestor dorințe în mod real și necondiționat de Rusia. Grecia de altă parte nu numai că e statul desmerdat și îndrăgît de Franța, dar prin crearea Albaniei independente au ajuns interesele ei și mai mult în contradicție cu cele ale Austro-Ungariei; o putem deci considera de un dușman pe față. Bulgaria și Turcia au fost în urma recentelor lupte atât de sleite în forțele lor, încât cu toată simpatia ce se poate manifesta încă pentru ei, nu mai pot veni de-ocamdată serios în combinație.

Din această reală stare de lucruri putem vedea, că Austro-Ungaria și Germania, care vrând-nevrând trebuie s'o sprijinească, e înconjurată din toate părțile de dușmani, fără că să aibă de prezent nici un aliat sincer și pe care să se poată baza. Căci în ce privește Italia irentismul italian în Austria e cu mult prea paternic, decât să se poată conta într'un moment dat la un sprijin eficace din partea ei. *Aliatul sincer va putea*

fi numai și numai România, a cărei pretenție o va căuta cu siguranță, dacă îi va zăcea la inimă propria ei existență.

Fără sprijinul României Austro-Ungaria e serios amenințată chiar în propria ei ființă. Nu numai iolarea Monarhiei noastre ar fi urmarea unei acțiuni militare a ei contra Rusiei ajutorată de România, dar și executarea unei astfel de acțiuni în contra statului Român ar întâmpina cele mai mari greutăți.

România va opune Austro-Ungariei o forță considerabilă, întregită la 6 corpuri de armată, în număr de un milion de ostași. Din cele 16 corpuri de armată ale Monarhiei noastre nu se vor putea opune armatei române decât vre-o 3 sau 4 fiind celelalte angajate în contra Rusiei și-a Sârbiei.

Pe lângă numărul insuficient al puterilor, un alt neajuns e că nu s'au vor putea întrebuița în contra României regiamente din Ardeal și din celelalte părți locuite de Români fiind acestea în mare parte compuse din Români. Se vor trimite deci regiamente mai departe de granițele României, care împrejurare ar întârzia foarte mult concentrarea favorabilă a trupelor mai ales față de repeziunea cu care operează armata română și astfel acest fapt va accelera și va înlesni și mai mult intrăngerea armatei austro ungare.

E clar deci că *sprijinul României este pentru Austro-Ungaria o chestie de existență*. Rămâne deci ca noi să pătrundem cât de adânc adevărul acestei constatări și să fim pururea conștii de el. Ca consecință rezultă că „să ne lăsăm mai grei” cât să poate de grei, urmând înțeleptul sfat politic al dlui Iorga:

România să-și ofere sprijinul ei Monarhiei noastre numai pe lângă garantarea celor mai largi drepturi naționale și politice pentru conaționalii ei din imperiul habsburgic.

Se inaugurează astfel în fine o politică matură, reală și demnă.

Pacea s'a încheiat la București.

Aseară s'a semnat protocolul preliminarilor păcii. — Revi-zuirea tratatului de pace.

Azi dimineață la orele 9-30 m. am primit din București următoarea telegramă expedită la orele 2-40 minute după miezul nopții de către corespondentul nostru bucureștean:

București, 7 Aug. orele 2-40 d.

Aseară s'a semnat protocolul preliminarilor păcii. După o desbatere de mai multe ore delegații au căzut de acord, ca orașele Cavala, Seres și Drama să revină Grecilor, orașul Radoviște Sârbilor, iar orașul Strumița Bulgarilor.

După semnarea protocolului prim-ministrul Maiorescu a rostit o cuvântare înălțătoare, în care a pledat pentru înjghebură a unei puternice alianțe balcanice.

Semnarea păcii a produs o însufiețire de nedescris în miile de oameni, cari au așteptat aseară oare întregi în fața palatului ministerului de externe rezultatul conferinței. Mulțimea a făcut delegaților, la esirea lor din palatul ministerului de externe, grandioase manifestațiuni. Mulțimea a traversat străzile aclamând pe regele Carol, dinastia și pe membrii guvernului român.

Cor.

Pacea s'a încheiat!

O lume întreagă îngrozită de băile și masacrele sângeroase, provocate de ura dintre frații și aliații de eri, care privea cu respirația oprită la cele ce se petreceau de câteva zile în palatul ministerului de externe din București, va tresare de bucurie la aflarea acestei știri.

Storțări îndelungate, cari amenințau în fiecare moment să fie zădărnice, au fost în fine încoronate de succesul dorit, iar meritul principal al acestui eveniment mondial revine în mare parte regelui român, care prin intervenția sa armată a accelerat ter-

minarea războiului fratricid, iar prin energia, înțelepciunea și prin exemplul de moderațiune a bărbatilor săi de stat a știut să convingă pe delegații statelor balcanice de necesitatea de-ași face reciproc concesii și de-ai aduce în cele din urmă să semneze preliminarile păcii.

Pacea încheiată la București sub ochii regelui Carol și a sfinților săi, constituie un eveniment epocal în istoria evoluțiunii statelor europene și ea va forma pentru totdeauna un titlu de glorie pentru România, care în vremuri extrem de grele, cu sacrificii însemnate materiale și chiar desconsiderându-și propriile interese, a știut să dea o nouă dovadă despre sinceritatea și moderațiunea ei politică și în general despre rolul ei important politic și militar la granițele monarhiei austro-ungare.

Fi-va această pace definitivă, sau fi-va ea supusă revizuirii unei conferențe europene, aceasta este o altă întrebare, care rămâne deocamdată deschisă. În cercurile optimiste bucureștene se speră, că rezultatul final al conferinței de pace va fi atât de echitabil, încât nimeni nu va mai avea nimic de spus.

În cercurile diplomatice și cu deosebire în cele inspirate de autorajul ministerului austro-ungar de externe se afirmă însă, că tratatul de pace va fi supus cel puțin în parte unei revizuiri. Se spune chiar că Bulgaria a cedat portul Cavalla Grecilor numai cu condiția ca tratatul să fie revizuit în favorul ei. Cu aceiași rezervă Bulgaria ar fi cedat Sârbilor orașul Radoviște.

Cercurile diplomatice austriace cred că stipulațiunile tratatului dela București nu vor fi menite să asigure o pace durabilă în Balcani. În consecință Austro-Ungaria secundată și de celelalte Puteri este nevoită tocmai în interesul păcii și a echilibrului balcanic să

Alegerea carierei și orașului de studii.

— Scriere către un viitor student
universitar. —

Mă rogi să-ți dau un sfat, ce carieră să-ți alegi și în care oraș să-ți începi studiile universitare? Răspunsul nu e tocmai ușor, căci ambele probleme sunt însemnate, prima mult mai grea decât a doua.

E lucru știut, că alegerea carierei e unul din cele mai însemnate momente ale vieții și cu drept cuvânt ne dă foarte mult de gândit, ba uneori ne face chiar mari griji pentru că, în lipsă de îndrumări necesare, ne găsim une-ori într'o stare de absolută neorientare. N-am de gând să-ți înșir în această scrisoare carierele pe rând fiecare cu avantajele și dezavantajele lor. Aceasta e treaba specialiștilor. Ar fi în inutil, fiindcă cel-ce e în ajunul alegerii unei cariere nu trebuie nici-odată să-și închipuie carierele în fața lui și să-și pună întrebarea, care o fi mai frumoasă, ci studiindu-și bine calitățile sale intelectuale și mijloacele materiale, de cari dispune — pe baza acestora să-și caute cariera, care e pentru el cea mai potrivită. Am zis anume calități intelectuale sau inteligență — cum volți — și nu talent, pentru că acest din urmă cade în cumpănă mai mult în pictură, poezie, muzică și teatru.

cină, să frecventeze regulat prelegerile.

Pentru cei-ce voiesc să studieze medicina se mai recere apoi pe lângă condițiile amintite mai sus, și un organism sănătos. E greșit ceea-că e răspândit în opinia publică în privința a-aceasta, că-ți trebuie numai „inimă tare”. Cu disecțiunea cadavrelor, cu diferite operațiuni, e foarte ușor să te obicinuești, e însă foarte greu cu un organism slab, în contact vecinic cu boli infecțioase, să scapi teafăr. Chiar sănătos „tunc” să fii — una din greutățile medicinei e și faptul, că foarte ușor ești aplicat să-ți închipui că ai diferite boli, cari nu le ai și nici nu le-ai avut niciodată sau să dai importanță deosebit de mare unei boli neînsemnate.

Ier suferințele morale de felul a-cesta apoi sunt grozave. Dacă n'ai puterea să învingi aceste aplicațiuni bolnăvioase ale unui suflet deatfel în alte privințe foarte normale — îți pierzi încet, încet pofta de lucru, odihna nopții, devii pesimist și prea sceptic tocmai față de cariera medicinei și așa se desvoaltă „neurastenia medicilor”, care se știe e foarte greu de vindecat. Am cunoscut 3 colegi, dintre cari 2 și au pus capăt vieții, al 3-lea deasemenea a avut un sfârșit tragic. Deci acela, care studiază medicina trebuie să fie și el despre sine totdeauna convins, că e perfect sănătos.

Cel însă cu un fizic mai slabut și și aleagă o astfel de carieră, care le dă prilej să petreacă o bună parte din

zi în liber. Și mai pot adăoga — cred că nu jignesc pe nimeni — că pentru cei cu pretenziuni intelectuale și ambiții personale mai modeste cele mai potrivite cariere sunt: teologia, miliția, pedagogia, agricultura și silvicultura.

De cariera comercială anume n'am amintit nimica pentru că cei ce absolvă o școală comercială și-au ales deja cariera.

În privința alegerii orașului de studii vă pot da un sfat mult mai hotărât. Incepeți-vă studiile totdeauna în vre-un centru universitar din Ungaria. În anul al 3-lea sau al 4-lea apoi vă puteți permite să ascultați 2-3 semestre în străinătate. Eu am făcut invers și am avut greutăți enorme de învăț. În modul acesta nu sunteți periclitat să perdeți nici un semestru și veți ști totdeauna atâta ungurește, cât e necesar pentru reușita examenelor.

Ceva însă nu veți ști și anume românesc. Mai cu seamă tinerii noștri, cari au făcut matura la gimnaziul ungurești, vorbesc o limbă oribilă românească. Li auzi adeseori pe bulevardele Pestei. În primul moment ai impresia că sunt niște streini, cari cu chiu cu vai au învățat ceva românește. E un fenomen, care te umple de tristeță mai cu seamă că și cel ce au terminat licee românești după câțiva ani de cultură maghiară uită îngrozitor de mult din dicționarul cuvintelor știute. Nu e însă vina culturii streine, e vina lor, că citesc așa de puțin românește, încât pot să zic, că majoritatea studen-

ților din Fests și Oluj mai cu seamă, când e vorba de o discuție științifică, mai bucură și mai bine o rezolvă în ungurește. Nu e în acest fapt numai o condamnabilă neglijență a frumoaselor limbi materne, ci și o enormă pagubă morală. Căci aici trebuie căutat motivul de ce poporul român din Ungaria are sau mai bine zis nu are de loc literatură științifică, pentru că ne lipsește nouă ardelenilor o revistă, în care să vedem publicați numai articoli din domeniul medicinei și științelor naturale și pentru ce enormul capital de cunoștințe din capul atâtor intelectuali aduce așa de puține și neînsemnate servicii poporului, care din cauza vremurilor vitrege numai dela noi își poate primi educația.

Se impune prin urmare ca o absolută necesitate ca să ne considerăm de o datorință morală, ca după terminarea studiilor în Ungaria să poposim puțin și prin țara românească sau cel ce o pot face încă ca studenți e foarte consultu cu să frecventeze, vara cursurile dela Vălenii de munje. Invățănd aci o frumoasă limbă românească și întărindu-și tot aci conștiința națională adesea prea adormită, numai așa vor putea deveni factorii luminători și binefăcători pentru iubitul nostru popor.

Prielimul M. M.

examineze punctele tratatului, cari se referă la concesiunile făcute Greciei și Sârbiei.

București 5 August.

In decursul zilei de ieri s'au continuat consfăturile particulare între delegații bulgari și greci. Intre altele Grecii au propus, ca Bulgaria să plătească indemnizări victimelor civile din localitățile din Macedonia unde s'au comis de bulgari masacre.

Asupra acestui punct d. Tonceff a declarat că nu poate admite ca el să fie trecut în tratatul de pace, intru cât ar fi jicitor pentru Bulgaria. A adăugat însă plenipotențiarul bulgar, că această clauză s'ar putea trece într-o adresă a protocolului păcii.

D-l. Venizelos a răspuns d-lui Tonceff că îi este indiferent forma în care se va trece, ceea ce însă trebuie să facă Bulgaria este să dea despăgubiri victimelor nevinovate. La acest principiu nu poate renunța.

După cum se vede, acordul asupra acestui punct este aproape stabilit.

O altă condiție este ca Bulgaria să delimitaze imediat bucată de frontieră între Serbia și Bulgaria în dreptul Pirotului, căci e o chestiune care durează de mai mulți ani. Această condiție a fost acceptată de d. Tonceff.

O altă condiție a fost ca Bulgaria să renunțe în favoarea aliaților la insulele din marea Egee. La această condiție d. Tonceff a răspuns că Bulgaria nu ține de cât la insula Tasos. D. Venizelos a răspuns că insula Tasos va aparține acelui stat care va avea Cavalla.

O ultimă condiție pusă de greci a fost chestiunea drepturilor școlare și religioase ale grecilor din Tracia. D. Tonceff a cerut reciprocitate. D. Venizelos a admis reciprocitatea școlară. A declarat însă că este imposibil să se facă o investitură a exarhatului bulgar pe teritoriul grec.

Drepturile Aromânilor.

Când s'a adus la cunoștința aliaților că între România și Bulgaria s'a ajuns la o înțelegere cu privire la drepturile școlare și religioase ale cuțovlahilor, în sensul libertății absolute cu dreptul unui episcopat și cu dreptul de subvenționare din partea României, atât d-l Venizelos cât și d. Pasici, au declarat că admit aceleași drepturi și cuțovlahilor din teritoriile grecești și sârbești și că înțelegerea va fi în conformitate cu nota schimbă în această privință între guvernele bulgar și român.

Atunci a luat cuvântul și d. Vucotovici, care a spus că și Muntenegru acordă aceleași garanții de libertate cuțovlahilor din Muntenegru.

D. Malorescu, a luat act cu satisfacție și mulțumind de această declarație a delegatului muntenegrean, dar a remarcat zâmbind că în Muntenegru nu crede să fie cuțovlahi.

Intervenția Statelor Unite

Statele-Unite au făcut ieri o intervențiune amicală pe lângă

Conferința pentru pace în ce privește drepturile populațiilor din teritoriile ce vor fi împărțite, în sensul ca toate drepturile cetățenești să fie respectate.

Delegații au luat act de comunicarea Statelor-Unite.

Știri diferite.

Convocarea parlamentului după cât se prevede nu se va putea face înainte de Septembrie de oare lucrările pentru ratificarea celor hotărâte în conferința pentru pace vor necesita cel puțin o lună de zile dela încheierea păcii.

D-l ministru de domenii C. C. Arion s'a înapoiat Luni noaptea la ora 3 în Capitală, venind din Bulgaria. D-sa a fost până la Sadowitz, localitate în care se găsește fiul d-sale, d-l Dinu Arion, împreună cu regimentul din care face parte.

Impresia d-lui ministru de domenii, din informațiile cari i-s'au dat în drum, e că starea sanitară a trupelor din această regiune nu prezintă vre-o gravitate excepțională. Se știe, că epidemia de holeră bănuie mai mult în corpul I de armată și că focarul e mult mai depărtat, la Orhanica. Cele mai riguroase măsuri sanitare s'au luat în vederea localizării epidemiei și pentru desinfectarea punctelor contaminate.

O misiune sanitară engleză a sosit Luni seara la București pentru a se pune la dispoziția armatei române. Ea se compune din d-l maior Dr. Red Mac Iadern, șeful misiunii, căpitan Artur Novmann Dickson și 20 infirmieri. Misiunea a fost primită în gara de Nord de personalul legățiunii engleze și a descins la hotel Palace. Misiunea a fost primită ieri în audiență de M. S. Regele.

Comandanții militari din zona aflată în spatele armatelor de operațiune au înștiințat statul-major general că din toate părțile țării au început să plece către găurile cele mai apropiate de teatrul de operații femeile, soții și mame ale soldaților mobilizați, sub cuvânt că au auzit că soții sau copiii lor au murit, sau ar fi răniți în război, astfel că se formează convoluri întregi de femei și copii, lipsiți chiar de hrana zilnică și cari rătăcesc prin diferite gări fără a ști unde merg și neavând nici mijloace a se înapoia la căminul lor.

Spre a se pune capăt unei stări de lucruri îngrozitoare, ministerul de interne a luat măsurile cuvenite prin prefecturile de județ și prin primării spre a se opri imediat această invazie de femei, făcându-le să înțeleagă pericolul la cari se expun și încurajându-le ce creiază armatei prin nesocotința lor. S'au dat ordine severe autorităților ca să oprească plecarea lor spre armate și să le sfătuiască a sta liniștite la casele lor.

Chestiunea de naționalitate trebec rezolvită. Din Viena se anunță, că revista deputatului Zenker, »Die Wage« publică un articol intitulat: »Chestia naționalităților din Ungaria«.

După ce arată persecuțiunile la care

sunt expuse naționalitățile, spune că această chestie privește numai Ungaria și Austria.

Articolul se termină cu indemnul că în vederea transformărilor din Balcani și a însemnătății relațiilor prietenești între Austria și România și între Austria și Serbia, ar fi timpul oportun ca Ungaria să rezolve chestia naționalităților.

Urcarea contingentului »N.

Fr. Presse« e informat, că la delegațiunile ce se vor întruni la toamnă, se va prezenta proiectul pentru urcarea contingentului militar. Urcarea e proiectată cu 50 mii de recruți. Dintre aceștia 35 mii se revin la armata comună și 15 mii la cele două armate teritoriale.

In urma acesteia contingentul activ de pace a Austro-Ungariei va fi 580 mii de soldați, afară de ofițeri și subofițeri. Urcarea succesivă va costa pe an cu 15—20. milioane mai mult.

Procesul din Berlin.

Alătăieri s'a terminat procesul din Berlin pentru trădare de secrete militare. Procesul a durat 5 zile și tribunalul militar a pronunțat sentința alătăieri. Au fost osândiți toți acuzații militari, dar pedepsele sunt relativ ușoare. Cea mai mare pedeapsă a căpătat-o Pfeiffer, secretar al unei secții în ministerul de război, fiind osândit la arest de o jumătate de an, apoi Hinst și Schleuder la câte patru luni și dimitere din oficiu, Tilian două luni etc.

In motivarea sentinței între altele se spune, că tribunalul a aflat de dovedit faptul corupției, dar de altă parte constată, că materialul predat fabricii Krupp, nu s'a folosit în detrimentul oastei sau al statului. Nu s'a putut constata faptul trădării de patrie. S'au tradat numai unele secrete militare fabricii Krupp, călcându-se disciplina militară.

Publicul din Berlin nu e prea mulțumit cu sentința, aflând prea ușoare pedepsele. Dar să mângâie cu aceea, că acum se va porni cercetare pe cale civilă contra oficialilor de la fabrica Krupp, cari stau în legătură cu afacerea aceasta și a căror atitudine a fost marcată de suspectă și din partea tribunalului militar.

Demersul Puterilor la Constantinopol.

Știrile mai nouă despre proiectata intervenție a Puterilor mari la Constantinopol ne fac impresia că Puterile se află în imposibilitate de-a găsi o formulă în ce privește demersul pe lângă Poartă în chestia Adrianopolului.

Din Constantinopol se anunță că instrucțiunile primite de ambasadori nu par a fi de acord; prin urmare demersul colectiv nu s'a făcut încă. Totuși câțiva ambasadori au făcut un demers separat cerând evacuarea Adrianopolului și dând promisiunea că se va acorda Turciei rectificarea graniței Enos-Midia precum și alte compensațiuni. Marele visir ar fi răspuns negativ. Făcând ieri o vizită ambasadorului rus, d. de Giers, marele visir ar fi spus că evacuarea Adrianopolului e cu neputință.

Dealtăparte Agenția Reuter află din cercurile politice balcanice, că în ceea ce privește atitudinea Turciei, anumite cercuri asigură că Poarta ar fi lăsat să se înțeleagă că nu va mai stăruir spre a păstra Adrianopole, cu toată opoziția puternică. Trebuie înțeles că atitudinea turcească are de scop să restabilească prestigiul armatei otomane și să obțină concesiuni financiare din partea Europei. Odată aceste concesiuni obținute, Turcii vor ceda probabil presiunii diplomatice și se vor retrage dincoace de linia Enos-Midia.

Poarta a adresat alătăieri tuturor ambasadorilor otomani în străinătate o circulară, în care expune Puterilor nelegiuirile comise de bulgari în contra populației mahomedane și în contra prizonierilor turci. In aceluș timp Poarta face Puterile atenție, că există o mare enervare în armata turcească care ar putea să aibă urmări serioase.

Primul congres învățătoresc.

— O denunțare infamă. —

Abia a apărut apelul către învățătorii români, invitându-i să ia parte la primul congres învățătoresc, în Cluj, și s'au pornit calomniile și denunțările în ziaristica șovinistă maghiară.

Știam că va urma aceasta, căci ar fi fost o minune ca ziaristica maghiară să nu se folosească de arma ticăloasă și josnică a denunțării în sus, strigând »Gewalt«. E vechi și cunoscut acest obicei al ziarelor periculate, și acum se aplică cu atât mai mult, cu cât furia lor contra neamului nostru e nesfârșită pentru momentele înălțătoare istorice prin care trece el acum.

Prima denunțare a congresului a apărut în arhișovinista »Pesti Hirlap« de ieri, Mercuri. Un anonim B. E. scrie un articol cu titlul »Atentat valah contra unității instrucției populare maghiare« și își recomandă »marfa« în atenția ministrului de culte.

Intreg articolul este o calomnie perfidă a n'zuițelor culturale și de consolidare ale învățătorimei noastre și scopul este ca ministrul să interzică întrunirea congresului.

Scriitorul lui nu-și poate ascunde ura, ce o are față de România, și într'un mod pervers, cum nu se obișnuiește decât la ziaristiți periculați, aduce în legătură congresul proiectat cu acțiunea României și cu o obrăznicie temerară turano-ebraică zice, că învățătorii valahi din Ardeal își închipuie, că sunt în România.

Să înțelege, cel ce enunță aceasta știe, că numai prin astfel de exagerări »patriotice« poate să producă efect la publicul maghiar prost și sedus de ziaristică și că numai așa poate eventual să-și ajungă scopul în sus, la guvern.

Iată câteva din obrăznicile apărute în »P. Hirlep«:

E vorba despre aceea, — se zice în articol — că de aci înainte învățătorii valahi voiesc să se organizeze nu pe baze profesionale, ci pe baze »naționale române«.

In confuzia sa mentală scriitorul spune, că e regretabil, că o parte considerabilă a instrucției populare maghiare s'a încredințat confesunilor valah. Aceste sistând caracterul maghiar al instituțiilor de la 1868, le-au dat un caracter exclusiv valah și sârb.

Ne-ar plăcea să ne dovedească scriitorul periculat, caracterul unguresc al școlaelor înainte de 1868. Mincina încă-i vorbă...

Dar, zice autorul, învățătorii români voiesc a eși din cadrul confesional.

In urma prea multei indulgențe — continuă el — Românilor le-a venit o nouă poftă, pe care a potențat-o până la extrem intrarea în mod clandestin a armatei române în Bulgaria. Acum cutează a se ridica și pe lângă reuniunile valahe culturale și instituțiile de bani cu caracter valah, se pregătesc să alcătuiască, în 24 l. c. organizația învățătorescă generală declarată de valahă.

In tonul acesta continuă cu perfidie, întrebând, că »oare se potrivește cu constituția, ca în teritoriile marginase cu România să se întemeieze organizații învățătoresci naționale române« ? etc.

In fine sosește la adevăratul scop, somând pe ministrul de culte să ia măsuri, ca »să fie clarificați despre rădăcirea lor învățătorii, cari își închipuiesc că se află în România, să fie aduși la rezon, înainte de a-și ținea primul lor congres« fiind făcuți atenți că le stau la dispoziție o mulțime de însoțiri învățătoresci, unde pot să-și apere intereselor.

Infama denunțare încheie cu următoarea exclamare: »Ceram dispoziții urgente, foarte urgente sau deslușiri.«

In fața acestor erupțiuni de »furor turanic« învățătorii noștri stau cu fața cinstită și senină. Ei nu vor face politică, ci se vor interesa în congres de binele și înaintarea școlaelor românești. De aceea le zicem: Înainte!

Din Turda.

— Răspuns la unele invinuri neînțelepte. — Prelegerile populare. — Adunarea gen. a despărțământului Turda.

In n-rul 158 al »Gazetei« un corespondent de ocazie a stărnit o indignare oare care cu nește invinuri neadevurate și afirmații neesacte.

E adevărat ce zice d-l corespondent, că avem de-a întâmpina greutate. Dar nu e drept că »nu ne-am fi dat seamă« de ele.

Dimpotrivă d-nul coresp. pare a nu-și da seamă de existența lor, când se miră d. e. că este comună în care de doi ani nici nu a fost un delegat al comitetului.

Ca să-l conving, că ce lucruri nevolose pretinde dela comitet, n'am să înșir decât două lucruri: întâiu, că de acest despărțământ sunt în 30 comune, dintre cari cele mai multe sunt la o distanță de 20—30 chim. A cerea toate aceste comune și numai odată pe an înseamnă să cheituești numai pe trăsura 300—400 cor.

A doua împrejurare tristă e că cu toate repeliile apeluri și chiar a insistențelor casarului d-l I. Costin propop cu prilejul vizitațiilor canonice, din peste 30 preoți și tot atâția învățători abia 4—5 sunt membrii ordinari sau ajutători la »Asociațiune«.

Dintre cei 14 membrii ordinari zece sunt intelectuali din Turda. Deci coresp. când lovește în ei, da cum s'ar zice, tocmai în calul care trage din greu.

Acum socotind, că numai 20% a taxelor se pot întrebuința spre scopurile despărțământului e cu puțință, că din venitele aceste să acoperim speșele împreunate cu prelegerile și ieșirile dese pe sate?

Din economiile mai multor ani ne-am acvitat schiopticonul și revizite-le auxiliare. Fiind eshauriat fondul, așteptăm, ca din venitul petrecerilor din 10 August sau din a ciclului de prelegeri ce le vom aranja la iarnă, să acoperim deficitul și să suportăm speșele conferințelor pe sate, pe cari le vom continua la toamnă.

Ce se ține de limba conferențelor ne-am dat seamă de greutatea începutului și am făcut totul ca să le îndreptăm. In conferința celor 6 despărțăminte din comitatul Turda-Arieș, s'au discutat modalitățile prin cari am putea să ne tocim limbajul conferențelor amăsura gradului de pricepare a țaranilor.

Despărțământul nostru a lucrat o conferință de model despre »Asociației care a fost censurată de un preot crescut în mijlocul poporului și stăpân al graului popular. Aceasta conferință a fost trimisă tuturor despărțământelor din comitat.

E falsă afirmația corespondentului că într'un sat »de pe Arieș« nu s'a prezentat nici un țaran fiindcă delegații când au venit întâia oară, au cerut bani.

Apoi d-le corespondent! Dacă nu putem aștepta dela d-ta bunăvoință și înțelegere față de munca cinstită a altora, pretindem cel puțin să nu seduc publicul cu neadevăruri.

Conferențele anunțate pentru luna Iulie s'a ținut cu bun rezultat afară de cele din comunele Coo și Trăitul-de-jos unde nu ne-a dat concesiune administrativă și de comuna Bei unde o ploaie potopitoare a împedecat ținerea lor.

Foarte bine au reușit prelegerile din Turda, Hărăstăș, Ceanu-mare și Grind. In tot locul școala a fost trixită de lume. In frunțașă comună Luna de Arieș prelegerile au trebuit ținute afară în liber. Iar chipurile cu schiopticonul au trebuit arătate de două ori, alăta popor se adunase.

Delegații comitetului au fost: In Turda: Dr. V. Moldovan, In Hărăstăș: Nicolae Rațiu, In Ceanu-mare Dr. G. Popescu, In Grind și Luna Dr. G. Pătăceanu. Prelegători au fost pe rând d-nii: Iacob Trif, Aurel Feneșan, Dr. Aug. Rațiu, Dr. I. Sârbu, Dr. V. Moldovan și Dr. G. Pătăceanu.

In tot locul s'a ținut o prelegere scrisă în grai popular și censurată, despre »Asociației«. Apoi câte o prelegere cu schiopticonul despre economia de vite și despre diferitele soiuri de vite, apoi despre alcoolism. La Luna de Arieș a ținut o frumoasă cuvântare și d-l Dr. Sămpăleanu prof. de teologie.

In tot locul poporul ne-a primit a insulețire și a rămas mulțumit de poveștele primite. S'a pus temelie, la bibliotecă și s'au înființat agenturi.

(Va urma.)

Luptele dela Vidin.

Primirea parlamentarilor români. — Ovațiunile populației. — Încetarea ostilităților.

Calafat, 21 Iulie v.

In ziua de 18 Iulie v. Sârbii cari fuseseră respinși în ajun la 9 km. de Vidin prin o sforțare disperată a bulgarilor, reîncepură larași, la 6 dim., o violență bombardare asupra Vidinului și a forturilor la care artileria bulgară răspundea rar. Bombardarea se întări din ambele părți tot mai mult până la orele 3 p. m., când un vapor având la catarg tricolorul român și trei steaguri albe, porni cu parlamentari români d-l căpit. Mureșanu, comand. garnizoanei Calafat și delegatul ministerului de război, d-l căpit. Ștefulescu șeful depozitului de recrutare și d-l căpit. Popescu comand. comp. de grăniceri, spre a înmâna ordinele de încetarea ostilităților, celor doi comandanți sârb și bulgar.

Când remorcherul a ajuns la chei, gorniiștii noștri au dat semnalul convențional. E de notat, că în locul unde a stopat vaporul cu delegații români, în ajun au căzut în Dunăre peste 20 obuze dela o baterie sârbească care era la 10 km. de Vidin în spre nord și care se afla în acțiune și atunci.

La ivirea vaporului în raza portului Vidin, întreaga populație care mai scăpase neatinsă de schijele obuzelor sârbești, s'a grămădit pe cheu privind surprinsă și îngrijată către neașteptații oaspeți. Imediat comandantul suprem al forțelor de aci generalul Malinoff fu

încunostințat de această vizită. D-sa sosi în câteva minute la cheu, venind cu automobilul dela cartierul loc, situat la șase kilometri de acest loc. După ce se urcă pe puntea bastimentului își făcură reglementările saluturi în urma cărora generalul întrebă de delegații cu o tremurătură în voce: — Cu pace sau războiu? la care răspunde d. căpitan Mureșanu. — Cu pace!... — Atunci bine ați venit și să trăiți: urează mișcat generalul bulgar. După ce primește ordinele sigilate pentru d-sa și pentru rivalul său face cunoscut delegaților noștri că peste o oră luase măsuri și aranjase totul să dea un violent atac sârbilor, care desigur ar fi hotărât soarta unora din beligeranți.

După aceea s'au despărțit în mod cordial.

Când populația a aflat că România a adus pace, a izbucnit în urale nesfârșite, strigând după automobilul generalului care pornise înspre cartier: — »Trăiască România, armata și poporul român!« în care timp vaporul cu delegații români cari se îndreptau spre largul Dunărei, era petrecut de asemenea, cu ovațiuni de simpatie, rostite din adâncul inimei de acei cari peste o oră erau să fie transformați într-o informă masă de carne mutilată.

La o jumătate de oră în urma plecării delegaților români din portul Vidinului, bulgarii au încetat imediat focul, iar sârbii după 2 ore când au primit ordinul transmis prin parlamentari bulgari, au încetat și ei.

Un martor ocular.

ȘTIRI.

- 25 Iulie 1918.

În jurul logodnei prințului Carol al României. »Berliner Tagblatt» publică un articol intitulat »Planuri matrimoniale», în care se ocupă cu versiunea lansată de ziarul »Figaro» — pe care am dat-o și noi la timp — despre apropiata logodnă a prințului Carol al României cu fiica țarului Rusiei. Autorul articolului amintește purtarea Rusiei față de România în urma războiului româno-ruso-turc și spune, că dacă versiunea ziarului »Figaro» se va adevări, acest lucru va fi foarte semnificativ pentru schimbarea relațiilor dintre Rusia și România.

Populațiunea statelor din Balcani. După cum reiese din știrile sosite de București, pacea se poate considera ca aproape făcută. Încheindu-se pacea — și Tracia rămânând Bulgariei — populația celor șapte state din sud-estul Europei va fi astfel repartizată: România cu 7.600.000 locuitori, Bulgaria 5.000.000, Grecia 4.500.000, Serbia 4.000.000, Muntenegru 500.000, Albania 1.800.000 și Turcia europeană 1.500.000 locuitori. Rezultă deci din datele de mai sus, că România va sta în fruntea tuturor celorlalte state.

Podul Oltenița — Turtucaia. Directorul general al căilor ferate române dl Al. Cottescu, întors dintr-o călătorie în teritoriul anexat, a declarat că în urma studiilor făcute la fața locului, s-ar putea construi în condiții admirabile un pod peste Dunăre, care să lege Turtucaia cu Oltenița. Dl Cottescu e de părere, că tot prin Turtucaia-Dobrici — în înțelegere cu Bulgaria — ar fi de construit o linie ferată de o deosebită însemnătate pentru Orient, croindu-se prin aceste puncte celea cea mai scurtă și directă între București și Constantinopol. Cât pentru legarea Siliștrei, ea se va face odată cu realizarea proiectului căilor ferate, pentru construirea liniei Medgidia-Cobadin-Ostrov, prelungită de aci la Siliștra. Legarea Siliștrei cu interiorul cadriaterului se va putea face ușor numai la vreunul din punctele liniei ferate existente Turtucaia-Dobrici, care merge la Varna.

1500 prizonieri turci eliberați de România. Alaltaeri remorcherul »Dacia» a adus în portul Brăila două șlepi încercate cu soldați turci, făcând prizonieri de Bulgari și eliberați de armatele române în jurul Nicopolului. Numărul prizonierilor era de 1500 soldați și 15 ofițeri între cari 3 majori. Din inițiativa d-lui prefect Hiott s-a făcut o colecție prin oraș pentru a se procura foștilor prizonieri, în drumul lor spre Constantinopol, un trai comod. Mai multe persoane oficiale din Brăila îmbrăcând pe un remorcher s-au apropiat de șlepurile cu prizonieri, cari erau remorcate în mijlocul Dunării. La apropierea remorcherului de șlepi, taraful de lăutari de pe remorcher a început să cânte imnul național turc; iar ofițerii turci așezați în fața mulțimei de soldați a salutată respectuos, agitănd mici drapele românești. Unul dintre dâșii a ținut o mică cuvântare, exprimându-și mulțumirea pentru bualul tratament de care sunt încunjuțați în tot timpul de când au venit în contact cu armatele române. Acesta a terminat spunând, că soldații turci sunt în stare deplorabilă, fiindcă, după ce au căzut prizonieri în mâinile bulgarilor, au fost destrăcați de uniforme și supuși la corvezi grele.

Seara la 5 ore prizonierii au plecat cu cargobotul român »Iasi» spre Constantinopol.

Iarăși spaimă de potop. Cetim în »Drapelul»: După ploile din săptămâna trecută a început Sâmbătă să se umle de nou Timișul ajungând Luni dimineața înălțimea de 3 metri 90 cm. peste nivelul normal și inundând câmpurile, precum și părțile mai jos situate ale Lugojului. Publicul din oraș a răit iarăși două zile de groază până ce a început Luni să scadă încet Timișul, grație cerului, care a pus Duminică stăvilă revărsărilor necontenite de ploietorențiale. Pagubele sunt enorme, căci tot rodul câmpului e inundat. Ca ironie s'a aprins ieri d. m. fabrica de cărămizi a lui Mușchong și pe cand parterul era sub apă, a căzut pradă unui îngrozitor incendiu edificiul principal, cauzând mari pagube. Apă și foc! Tot izvoare de nesecată mizerie.

Idolul Bulgarilor. Dr-ul Danefff proslăvit mai înainte de întreg neamul bulgar, a ajuns, în urma încrederii încăpăținate, de ura celor ce-l preamăneau și acum e ridiculizat de toată presa străină. Dealtfel aceasta-i soarta celor încăpăținați și îmbătați de unele uceose efemere, cari pot aduce după

ele groaznice dezastre. Iată ce spune un medic bulgar făcut prizonier cu ocazia capitulării brigăzei dela Ferdinandovo, despre fostul idol al Bulgarilor:

»Danefff nu merită numele de om politic. De altfel, Bulgaria n'are astăzi oameni politici, în adevărata accepțiune a cuvântului. Dacă ar fi avut măcar unul singur, n'ajungea în halu, în care e azi. Singur Gheoff s'a opus la începerea celui de-al doilea războiu, războiul cu Sârbii, dar n'a vrut nimemi să-l asculte. Nu e multă vreme de când, în urma unei discuții foarte violente generalul Savoff a scos revolverul și a tras un foc în Danefff, hotărât să-l șteargă din rândurile celor vii. Nu se poate spune până acum dacă a fost spre norocul sau nenorocul lui, dar Danefff n'a fost omorât, ci doar rănit. Oamenii l'au ridicat numai de căt și l'au dus acasă. În seara aceleiași zile voia să plece din Sofia, arătând că voește să se caute spre a se vindeca de rana ce i se făcuse; în realitate însă temându-se că un al doilea foc l'ar fi putut nimeri mai rău. I s'a răspuns că dacă voește să se caute, n'are decât s'o facă chiar în Sofia, unde sunt destui medici; și n'a fost lăsat să plece. Casa lui e păzită zi și noapte de sentinele»

În timpul din urmă se vorbea chiar de o arestare a lui Danew. fapt care n-a fost confirmat. »Daily Telegraph» anunță acum că drul Danew a fost arestat sub învinuirea de a fi manipulat necorescund fondurile secrete și că mai multe personalități politice și militare vor fi date în judecată.

Mitropolitul grec Fotie în București. În automobilul principelui Ferdinand al României a sosit alaltaeri în București mitropolitul grec Fotie, pe care îl prinseseră bulgarii la Doiran și după ce l-au supus celor mai cumplite chinuri, l-au transportat la Sofia, unde a fost aruncat în închisoare Bulgarii voiau să-l ducă din Sofia dar folosindu-se de un moment când nu era păzită, mitropolitul a fugit din închisoare și după o rătăcire mai lungă s'a întâlnit cu soldații români, cari l-au luat sub scutul lor și l-au prezentat principelui moștenitor Ferdinand Principele și-a pus automobilul la dispoziția mitropolitului, care și-a continuat apoi drumul spre București, unde s'a prezentat ministrului grec Venizelos, povestindu-i toate chinurile îndurate.

Mitropolitul Fotie a fost primit în audiență de M. Sa regele Carol. Cu ocaziunea acestei audiențe mitropolitul a fost însoțit de dl. prof. univ. Dragomir Demetrescu, care a tradus în românește cuvântarea de mulțumită a ierarhului Fotie, către M. Sa regele. În cuvântarea sa, mitropolitul Fotie își arată recunoștința că a scăpat dela moartea pe care o aștepta din momentul în momentul. Mărturisește că va fi pururea recunoscător către M. S și oștile române, și în deosebi către A. S. R. care l'au luat sub a sa ocrotire trimițându-l la București; declară că, în tot restul vieții sale, pe care o datorește vitezei armate române, va păstra pururea recunoștință; ori unde se va ruga pentru sănătatea M. S și a A. S. R. precum și pentru prosperitatea neamului românesc.

M. S. a mulțumit Mitropolitului pentru sentimentele exprimate.

În chestia scufundării Titanicului. Am amintit în numărul trecut despre afirmația căpitanului de vapor Remnant, care susține că catastrofa Titanicului ar fi fost provocată de ciocnirea cu o stâncă submarină. Referitor la această afirmație »The United States Hydrographie Office» declară oficios, că nu e echis ca prora Titanicului să se fi rupt de restul vaporului și astfel să se ridice mai la suprafață, dar la nici un caz nu există acea stâncă submarină, despre care face amintire căpitanul Remnant în urma unei măsurări precise ulterioare, s'a constatat, că adâncimea oceanului în locul unde se scufundase Titanicul e de 2 miluri maritime adică de 3¼ kilometri.

Pierre Lotti la Constantinopol. Se știe că scriitorul francez Pierre Lotti a fost unul dintre puținii bărbați, cari în timpul primului războiu balcanic simpatiza și luase, în scrierile sale, apărarea Turcilor. După cum se anunță acum din Constantinopol »Comitetul apărării naționale» se pregătește să facă o strălucită primire lui Pierre Lotti, care va sosi aci la 10 August st. n. Pentru acest scop comitetul invită asociațiunile, comitetele și pe studenții doritori de a lua parte la ceremonie, să-și numească delegați pentru a stabili programul.

Defraudări de milioane. Din Paris se anunță: În urma denunțului din partea directorului executiv dela »Banque Comptoire Industriale et Coloniale» alaltaeri a fost arestat fabricantul de

aeroplane Deperdussin, care timp de 16 ani făcea diferite cumpărări și vânzări de mătasuri pe socoteala întreprinderii amintite. În acest timp, se spune, că păgubise institutul de bani cu suma de 32 milioane coroane, ba, se crede, că mai păgubise și diferite alte firme cu vre-o 6—7 milioane. Din banii defraudați Deperdussin înființase o fabrică de aeroplane, o școală de pilotaj și jertfea sume colosale pentru scopuri sportive. După un interogator de câteva ore, Deperdussin a făcut mărturisiri complete.

În tipografia noastră avem lip-să imediată de un culegător-mașinist și un culegător. Reflectanții să se adreseze administrației ziarului nostru.

Serata artistica. Direcțiunea stabilimentului »Mercur-Kino» va aranja pentru publicul intelectual al Brașovului în timp apropiat o serie de serate artistice cu program ales și distinct. Prima serată va avea loc Duminică în 10 Aug. Se va reprezenta filmul artistic »Momente de slăbiciune». Tragedia unei femei, în 4 acte, în rolul principal celebra artistă »Asta Nielsen», artista apreciată a Societății »Nordisc-Film Compagniet» din Copenhaga.

AVIZ. Caut un scriitor în cancelaria mea advocațială începând cu 1 Septembrie a. c. Condiții foarte avantajoase. Dr. Nicolae Boeriu, avocat Săr-kány (Fogaras m.) 6 - 6

AVIZ. Firma Nestlé din Viena trimite gratis o novitate interesantă pentru copii. Păpuși desemnate pe harte cari reprezintă figuri cunoscute din povești și cari oferă copiilor o distracție plăcută.

La cerere trimite gratuit și cutioare de probă din faină Nestlé prin Henri Nestlé, Wien, Biberstr 24.

Se caută de urgență doi tineri sau domnișoare din familje bună, cari doresc să învețe tehnica de dinți în laboratorul dentistic-tehnic al Doctorului Dobrescu, Brașov; Târgul căilor Nr. 4. Se cere cunoștința limbilor română și germană. 1—3

Serbările culturale din Basna.

În 2 August 1918 și-a ținut desp. Dicio-Sănmărtin al »Asociațiunii» adunarea sa generală în Basna, comună locuită în mare parte de Sași, unde Românii noștri sunt deci espuși influenței stricăcioase a unei culturi străine. Este și prin aceasta motivat faptul, dacă »Asociațiunea» cercetează des comuna aceasta și comunele din împrejur, putem constata însă, că ajunge la rezultate bune, concludrând și împrejurarea fericită, că toți fruntașii din acel ținut sunt la culmea chemării lor.

Deși timpul a fost nefavorabil, s'a prezintat o mulțime de popor din satele Bazna, Velț, Boian, Cetate-de-baltă și din comuna fruntașă Blăjei, cari au venit ca soldații în rânduri încheate, cutrierând șoseaua băilor, unde oaspeții străini primeau umiți la flăcăii noștri. Din Dicio-Sănmărtin, sediul desp., s'a prezintat aproape întreg comitetul, însoțit de un număr mare de intelectuali și dame.

Din raportul comitetului reiese faptul îmbrucător că din cele 60 comune a desp. s-au cercetat 50 de comune, s-au ținut în răstimpul de trei ani de când e ales acest comitet 150 de prelegeri populare (adecă cam trei prelegeri în fiecare sat). S-au înființat 40 de agenturi și tot atâtea biblioteci, apoi două bănci populare. S-au aranjat expoziții de jocuri naționale și țesături românești, concursuri de lucrări literare, producțiuni și petreceri în favoarea »Asociațiunii».

La adunarea din Basna, comitetul având în vedere uriașele stricăciuni și neajunsuri, cauzate de potopul recent, n-a aflat de bine să se aranjeze serbări în stil mai mare, cruțând astfel populația de cheltueli mai însemnate. Totuși flăcăii din Cetate-de-baltă s-au prezentat de bunăvoie predând călușerul și bătuța înainte adunării.

Adunarea a fost altcum cercetată și de elita maghiară aflătoare la băi, dintre cari remarc pe contesele Haller, Teleki și baronele Kemény, cari au fost surprinse de frumseța și elasticitatea jocurilor românești, exprimându-și convingerea, că Românii înaintează vădit pe terenul cultural cu o repeziune neașteptată.

S-au ținut două conferințe bine reușite din partea domnilor: Constantin Mușlea funcționar la »Albina» din Dicio-Sănmărtin și Aurel Nan, teolog din

Sibiu. Amândouă conferințele, dar mai ales conferința economică ținută de d-l Mușlea, fiindcă era actuală (în Basna și Blăjei s-au înființat de curând două bănci) a fost ascultată cu o deosebită atențiune și viu aplaudată.

A vorbit încă țaranul Vasile Șandor, în cuvinte înțelepte, și a mulțumit în numele poporului comitetului realez pentru zelul său.

Petrecerea de sară a fost bine cercetată și succasă.

Cor.

În laboratorul de analize chimice, microscopice și bacteriologice al D-rului Aurel Dobrescu, medic de spital, specialist în boalele interne, se efectuează: analize de urină, sânge, sucuri gastrice, scuipat, secrețiuni etc.

Consultațiuni: zilnic dela 1½ — 4 oare.

Brașov, Piața mare (Târgul Cailor Nr. 4). Numărul telefonului 271.

ULTIME ȘTIRI.

Incheierea păcii.

— Prin scrisoare express. —

București 7 August.

Ședința plenară a conferinței de pace s'a început ieri (Mercuri) la orele 5½, seara. După împlinirea formalităților obicinuite, delegatul muntenegrean Matamovici a dat citire unui memoriu, prin care se arată că Muntenegru, în urma marilor sacrificii aduse (14000 oameni morți și răniți) așteaptă dela Serbia compensațiuni corespunzătoare teritoriale. Aceasta neputându-se să se facă decât între Muntenegreni și Sârbi, Muntenegrenii nu își preceazează deocamdată revindicările.

Acest memoriu va fi alăturat la protocolul păcii, chestiile atinse rămânând să se tranșeze între părțile interesate.

După aceste delegatul sârb Spalakovici a adus la cunoștință conferinței, că între Sârbi și Bulgari s'a stabilit în conferința premergătoare acordul în ce privește frontiera sârbo-bulgară.

Frontiera pleacă dela vechea frontieră a Bulgariei în punctul de unde începe linia de împărțire a apelor dintre Struma și Vardar lăsând Serbiei valea Bregalniței și orașul Pecevo. Ajunsă în dreptul Văei Strumița, frontiera o ia pe culme spre apus și cam la jumătate distanța între orașele Radovița, Coceana și Iștip, care aparține Sârbilor și Strumița, care rămâne Bulgariei. Frontiera trece apoi pe cealaltă parte a văei Strumița pe culmea Belașniței. Aci se oprește frontiera sârbo-bulgară și începe frontiera greco-bulgară.

Conferința a primit cu mare satisfacție această comunicare. D-l Maiorescu într-o cuvântare foarte călduroasă a arătat ce mare însemnătate atât pentru prezent cât și pentru viitor și ce răsunet va avea pretutindeni faptul că statele creștine au putut să-și reguleze singure diferendul între ele.

D-l Maiorescu luând act de înțelegerea sârbo-bulgară, a făcut apel ca și delegațiunile greco-bulgare să ajungă la o înțelegere, pentru ca astfel pacea să se poată încheia spre mulțumirea popoarelor care o așteaptă cu nerăbdare. D-l Maiorescu și a încheiat cuvântarea, spunând că suspendă ședința pentru ca grecii să cadă de acord cu bulgarii.

În timpul suspendării ședinței s'a întrunit imediat o consfătuire intimă între delegații bulgari și greci, care a fost hotărâtoare. Datorită intervenției d-lui general Coandă, delegatul militar român, delegația greacă a primit o linie de frontieră, pe baza căreia s'a făcut și acordul bulgaro-grec.

Redeschizându-se ședința, s'a anunțat acordul, prin care portul Cavalla cu trei sferturi din județ, rămân Greciei, frontiera bulgaro-greacă începând dela îmbrucătura fluviului Carasu până la stația Volicar, urmează înălțimea Kusla și de acolo paralel cu fluviul Mesta (Nestos) până la Dibicli. De aci, frontiera continuă spre întâlnirea lui Nestos aproape de satul Rachistar și urmând linia de înălțime, merge spre munte până la mun-

tele Belacica, a cărui înălțime o urmează până la granița sârbă. Cavalla, Serres, Drama rămân Grecilor; Xanti, Gumulgina, Porto Lagos rămân Bulgarilor. Celebrele pământuri bogate în tutunuri sunt împărțite: două din cinci părți iau Grecii și trei din cinci Bulgarii.

Comunicarea făcută s'a luat cu mare satisfacție la cunoștință amânându-se ședința viitoare pentru astăzi la 11 oare. Incheierea păcii s'a anunțat telegrafic la Sofia, Atena, Belgrad și Muntenegru. La despărțire delegații s'au felicitat călduros.

În ședința de astăzi se va iscăli protocolul relativ la fruntarii. Se va hotărâ deasemenea transformarea suspendării ostilităților într'un armistițiu nedefinit.

Se vor lua apoi în discuție celelalte puncte din condițiile păcii, de ordin cultural și bisericesc.

Tratul de pace se va iscăli Vineri sau cel mai târziu Sâmbătă iar rectificarea tratatului se va face în cel mult 10 ori 15 zile.

În protocolul final, statele semnatare își vor exprima dorința ca puterile să considere definitiv tratatul de pace dintre beligeranți.

Sâmbătă seara va avea loc un prânz în onoarea delegațiilor, la ministerul de externe, iar Duminică la oarele 8 seara va avea loc la palat un alt prânz la care vor participa toți delegații.

Tot Duminică se va face delegațiilor invitațiunea de a face a doua zi o excursiune la Sinala. Un tren special va fi pus la dispoziția distinșilor excursioniști.

Eri s-a dat ordinul de demobilizare. Cu începere de ieri, sunt demobilizați și trimiși la vatră toți rezerviștii mobilizați aflători în țară din infanterie, artilerie, cavalerie și ai batalioanelor de vânători. Trimiterea oamenilor la vatră se va face treptat în modul următor: Se va da drumul mai întâi celor slabi, apoi celor însurați cu copii, celor necăsătoriți cari își întrețin familia, după aceea celor necăsătoriți și fără greutăți familiare.

Tot începând de ieri trupele de pe câmpul de operații au primit ordinul să înainteze către țărmul Dunărei, pe malul drept al căreia vor face carantină după care vor fi demobilizate Regimentele de rezervă, apoi Regimentele active.

POȘTA ADMINISTRAȚIUNELI.

D-lui Gavril Micu, paroh Galgô. Afară de cele 6 cor., trimise acum, bine-voitii a mai trimite 4 cor., și atunci este achitat întreg abonamentul pe anul c.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp Redactor responsabil: Ioan Brotea.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 August 1918.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes entries like 'Renta ung. de aur 4%' at 101.75, 'Renta de coroane ung. 4%' at 81.50, 'Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%' at 71.25, etc.

NESTLÉ'S altbewährtes KINDERMehl ist das beste und billigste. X 180 PER DOSE IN JEDER APOTHEKE u. DRUGERIE. PROBEDOSE VERSENDET, GRATIS. HENRI NESTLÉ, WIEN, LBiberstrasse

FRĂȚII SIMAY, Brașov, Târgul Grâului Nr. 3.

Proprietari EMIL BOLOGA și SOȚII. Recomandă toate articolele cele mai moderne pentru dame și domni. — Confectionăm costume în timpul cel mai scurt garantăm pentru fason

Stofe, mătăsării, confecțiuni, bluse și rufărie solidă. — Trusouri complete. — Serviciu prompt și prețuri moderate. Telefon Nr. 199.

MOBILE BUNE

lucrate de măiestri din Braşov, — se capătă în asortiment bogat în
Hala de mărfuri a societăţii industriale din Braşov, (PODU BĂTUŞILOR), STRADA HIRŞER Nr. 1.
Pentru lucru solid şi bun se dă ga anţie pe cinci ani.

(8-24)

LA RAZBUI 500.000 DE ROMINI

a ieşit în calea morţii, iar la noi

cu **500.000** coroane

şi iese norocul cu trenul în cale la tragerea cea mai apropiată ce va fi în **25 AUGUST** a. c.

dacă îl aştepţi şi îi deschizi uşa ca să intre, cumpărând cel puţin un loz dela „Banca Hipotecară Ungară“, care îl vindem de prezent pe:

36 de rate lunare de câte 6.30 coroane.

2 lozuri Imperechiate, adică unul dela „Banca Hipotecară Ungară“ şi unul dela „Prima Casă de Păstrare Pestana din Patrie“, împreună cu:

40 de rate lunare de câte 10 coroane.

Câştigurile Principale: Cor, 1,000,000; 500,000; 400,000; 300,000, 2 de 200,000; 2 de 100,000; 2 de 75,000; 50,000; 10,000 etc. Nici un risc! **Tot lozul câştigă!**

TRAGERILE se țin în fața unei comisii supravegiate din partea statului și sunt publice. Ele au loc la: 5 și 25 Feb.; 25 Apr.; 5 și 25 Iunie; 25 Aug. 5 și 25 Oct.; și 27 Dec. a fiecărui an. Cu ocaziunea tragerii din DECEMBRIE se sortează câștigul cel mare de pe lume de:

1,000,000 Coroane.

Lozurile acestea nu și perd valoarea ca lozurile loteriei de stat, ci joacă în continuu până la finea tragerilor tuturor, astfel că un loz în caz de noroc s-a poate trage și de mai multe ori. Cel puțin odată însă trebuie să se tragă cu câștig fiecare loz.

După primirea ratei prime imediat estradăm cumpărătorului Lista legală de rate, care conține Seria, Numărul și Litera lozurilor cumpărate iar după solvirea tuturor ratelor i se vor estrada lozurile originale. Observăm la acest loc, că **deja după achitarea ratei prime dreptul de joc și de câștig este exclusiv al cumpărătorului.** Pentru asignarea ratelor următoarea trimitem cumpărătorilor ceuri postale, crutând astfel portul.

Vă recomandăm cu toată căldura a cumpăra cel puțin unu sau două din lozurile acestea, căci după terminarea războiului la tot cazul li se va urca prețul repede și nu vom mai fi în stare a le putea vinde sub condițiuni așa de favorabile ca în prezent.

Nu lăsați norocul să vă treacă pe sub nas profitati de ocaziune și îndetăți mâna după el căci nu puteți ști din ce tufă sare lepi rîile!

Lozurile acestea sunt garantate și din partea visteriei statului ele se primesc cu cauziune ori ude, se pot lombarda (zâlogi), etc. cu un cuvânt sunt cele mai bune lozuri de pe suprafața pământului concentrate fiind în ele toate calitățile necesare și dorite.

Adastând eu plăcure comenzile onoraților cetitori semnăm cu deosebită stimă

Ustredná banka uc. spol.,
Budapest Váci-körut 31.

„TRANSYLVANIA“

banca g. m. de asigurare, Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

Asigurări pe viață

în condițiunile cele mai favorabile.

Pentru preoți și învățători români gr.-or. dela școlile confesionale avantajii deosebite.

Special de remarcat sunt combinațiunile următoare:

Asigurări mixte cu restituirea intereselor de 3%, garantată.	Asigurări de pensii simple și combinate cu asigur. unui capital
Asigurări simple și mixte cu participare la câștig de 40%.	Asigurări mixte cu plățirea necondiționat de 2-ori a capitalului

Asigurări de foc

deasemenea foarte ieftine.

Dela existența „Transylvaniei“ s'au plătit din partea ei:

Capitale asigurate pe viață.	Cor.	5,458,689,43
Pagube de foc	„	5,456,645,67
Sumele asigurate pe viață erau cu finea anului 1911	„	11,740,710—
Asigurări de foc	„	133,667,241—
Capital de fondare și rezerve	„	2,603,400—

Formații și prospecte se dau gratuit prin direcțiune în Sibiu și prin toți agenții din comune.

Agentura principală pentru Braşov se află la d.1 — **H. Herman, Strada Porții Nr. 51.**

Per-oane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

Expert de croitorie încredințat

Tellmann Béla

Sonal de modă, BRAȘOV

Asoc. Piața Franț. Târgul Târgului Calilor desupra mag. Scherg. etajul 1.

de Min pregătește în atelierul propriu Haine de Domni din sfetmoderneindigiene

cu lucrători de primul rang pentru dame și costumuri

87-25 Pentru studenți și orășeni prețuri moderate.

Comande din provincie se execută, fără măsură, a lau sub in garanție.

„PIXOL“ Remediul contra purcelor la pomi (Blutlaus).

Efect suprinzător și durabil. Prețul 60 bani, K. 1.— K. 1.50.

Se capătă la

KRAFFT & HERBERTH Droguerie, MEDIC.
BRAȘOV, Târgul Grâului No. 5. (3-7.)

Fabricate clasă primă I

Pentru sezonul de primăvară și vară

recomandăm produsele noastre renumite ca cele mai bune și anume:

Stofe de haine pentru domni

Cheviot și Kamgara.

Stofe de costume pentru dame

Stofe Double pentru paltoane, Ulster și mantale de dame

Velours și Pimerstons pentru paltoane de eamnă și paltoane

Cheviot și Kamgara negru pentru costume salon, irac și smoking.

Stofe Loden impenetrabile pentru sport și costume de vână

Stofe de uniformă pentru locotenenți și voluntari

Pleduri pentru voiaj, cergă pentru voiaj, asuri, cal, covoare, etc. etc

Fabrici de postav, mărfuri de modă și tricotați.

WILHELMSCHERG & Co

23-50 posib. de vânzare!

Fabricate clasă primă I

Wilhelm Csallner,

turtar.

BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 30.

Produce cele mai bune și fine turte dulci cu dorezuri, migdale, piper și turtă de Nürnberg.

Pentru restaurante cele mai fine prăjituri desert.

Tot acolo se capătă Net de miere foarte fin și cu efect vindecător.

Pentru pomeni recunoscuta turtă dulce a lui Csallner.

58-52 Vanzătorilor se dă rabat.

Pentru gunoarea pământului

Făina Thomas veritabilă

Marca originală „Steaua“ provăzută cu plumb original.

este cel mai bun și ieftin mod de îngrășarea pământului.

Veritabil numai dacă este umplut în astfel de sac și

Wilhelm Kalmán, Representant general al Thomasphatfabrik, Berlin. BUDAPEST, VI. Andrássy ut 49.

Odăi frum. mobilate se închiriază lunar, sau cu ziua

cu preț ieftin în

Villa Kertsch.

O fabrică din București caută Un Funcionar

Se cere: cunoștințe comerciale generale, cunoștință perfectă scris și vorbit a limbilor germană și română, etate 20—25 ani, căsătorit român, serviciu militar îndeplinit.

Oferte sub „Durabil“ la administrația „Gazetei Transilvaniei“

N. I. FOLYOVITS SUCC. Holt rich-Ujhelyi, BRAȘOV, Târgu grâului Nr. 4.

Mare asortiment în stofe moderne pentru dame și bărbați — Stofe de baine și Albituri. —

Trusouri complete. 97-104

Serviciu prompt! Prețuri ieftine!

Din cauza timpului de primăvară înaintă

vând cu prețuri scăzute articolele din deposit ca dantele, broderii, bluze, capote, ciorapi, hainuțe de copii albituri de bărbați și dame la —

NEW-YORK Hala de vânzare DEUTEL EMANUEL,

Strada Porții No. 44. 10-10.

Novitate de apă minerală.

Aduc la cunoștința on. publicului, că am pus în circulație apa de jod a izvorului „BÉLA“ din Zajzon, care se află la toate farmaciile, drogerii, și prăvălii de coloniale.

Despre puterea de vindecare a apei Hanko Vilmos și Dr. M. Hantz medic suprem comitatens a declarat că apa isvorului „BÉLA“ din Zajzon se pot recomanda la turburarea schimbului de materie la anemie, boale de singe, oftica, la cataracta organelor de inspirație și nutremânt, la reumatism și podagră și la boale de rănichia.

Conținând jod e foarte bună la copii și tineri. Amestecată cu vin este o beutură răcoritoare.

Fiind Ziziniul aproape de Braşov sunt în stare a vinde sticla cu 10 fileri cu adusul acasă.

Comandele se esecută încă i ua aceea. Magazinul central și manipua fântânei

Piața boilor Nr. 3. Telefon 469.

Cu toată stima: **Ladislau Schuster,** manipulantul apei minerale. 35-50

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe mai îndelungat sau lunare. Administr. „Gazetei Transilvaniei“